

Anlaşmanın İmza Tarihi : 22/12/1987
Resmi Gazete Tarihi : 26/12/1988
Resmi Gazete No : 20031
Yürürlük Tarihi : 30/12/1988
Uygulama Tarihi : 01/01/1989

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
ARASINDAGELİR ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ VE
VERGİ KAYBINI ÖNLEME ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi ve vergi kaybını önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle aşağıdaki anlaşmaya varmışlardır :

Madde 1

ANLAŞMA KAPSAMINA GİREN KİŞİLER

Bu Anlaşma kuralları, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

ANLAŞMA KAPSAMINA GİREN VERGİLER

1. Bu Anlaşma kuralları, her bir Akit Devlette veya onların mahalli idarelerinde, ne şekilde tahsil edildiğine bakılmaksızın, gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların herhangi bir şekilde elden çıkarılmasından dolayı oluşan kazançlara veya sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler ile ücretin toplam tutarı üzerinden işletme tarafından kesinti suretiyle ödenen vergiler ve toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle :

- a) Türkiye'de:
(i) Gelir vergisi;
(ii) Kurumlar vergisi;
(iii) Savunma sanayii destekleme fonu;
(iv) Sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik fonu;
(v) Çıraklık, mesleki ve teknik eğitimi geliştirme ve yaygınlaştırma fonu
(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak anılacaktır);

- b) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde :
(i) Gelir vergisi;
(ii) Kurumlar vergisidir.
(Bundan böyle "Kuzey Kıbrıs vergisi" olarak anılacaktır);

4. Bu Anlaşma kuralları, bu Anlaşmanın imza tarihinden sonra, yürürlükteki vergilere ek olarak veya bunların yerine alınacak olan, aynı veya önemli ölçüde benzer esas veya özellikteki vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, vergi mevzuatlarında meydana gelen önemli değişiklikleri gecikmeksizin birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin başka türlü gerektirmedikçe:

- a) (i) "Türkiye" deyimi, Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarının yürürlükte olduğu sahayı ve egemenlik alanının tümünü;
(ii) "Kuzey Kıbrıs" deyimi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Kanunlarının yürürlükte olduğu sahayı ve egemenlik alanının tümünü

ifade eder;

b) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" deyimleri, duruma göre, Türkiye Cumhuriyeti veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti anlamına gelir;

c) "Vergi" deyimini, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan vergiler anlamına gelir;

d) "Kişi" deyimini, gerçek kişileri ve kurumları kapsamına alır;

e) "Kurum" deyimini, vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) "Vatandaş" deyimini,

(i) Türkiye bakımından, Türk vatandaşlığını "Türk Vatandaşlık Kanunu" gereğince elde eden bütün gerçek kişileri ve Türkiye'de yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan bütün hükmi şahısları, ortaklıkları ve dernekleri;

(ii) Kuzey Kıbrıs bakımından, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti "Yurttaşlık Yasası" gereğince Kuzey Kıbrıs yurttaşlığını elde eden tüm gerçek kişileri ve yürürlükte bulunan mevzuat gereğince tüzel kişilik, ortaklık ve kurum statüsünü kazananları ifade eder;

g) "Bir Akit Devletin işletmesi" ve "diğer Akit Devletin işletmesi" deyimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından faaliyeti sürdürülen işletme ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından faaliyeti sürdürülen işletme anlamına gelir;

h) "Yetkili makam" deyimini,

(i) Türkiye Cumhuriyeti bakımından, Maliye ve Gümrük Bakanı;

(ii) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bakımından, Maliye ile ilgili Bakanı ifade eder;

i) "Uluslararası trafik" deyimini, bir Akit Devlet işletmesi tarafından deniz, hava ve kara ulaştırma vasıtası kullanılarak yapılan taşımacılık faaliyetlerini ifade eder. Ancak, sadece bir Akit Devlet sınırları içinde gerçekleştirilen bu tür taşımacılık faaliyetleri kapsama dahil değildir;

j) "Gerçek lehdar" deyimini, bir Akit Devlette doğan temettü, faiz, gayrimaddi hak bedelini gerçekten elde eden ve mamelekine (tasarrufuna) geçiren diğer Akit Devlet mukimlerini ifade eder. Bu deyim, diğer Akit Devlette mukim bir aracı kişi veya kurum vasıtasıyla temettü, faiz ve gayrimaddi hak bedeli elde eden bir üçüncü Devlet mukimini, bu Anlaşmadan yararlandırmama yönünde uygulanacaktır.

2. Bir Akit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin başka türlü gerektirmedikçe, bu Anlaşmada tanımlanmamış her deyim, bu Anlaşmaya konu oluşturan vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı ifade eder.

Madde 4 **MALİ İKAMETGAH**

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" deyimini, o Devletin mevzuatı gereğince yerleşme, ikametgâh, kanuni (yasal) merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi veya kurum anlamına gelir.

2. Bir gerçek kişinin 1 inci fıkra uyarınca Akit Devletlerden her ikisinde de mukim olması halinde, bu kişinin statüsü sırasıyla aşağıdaki kurallara göre belirlenecektir :

a) Bu kişi, daimi olarak kalabileceği bir ikametgahının bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir ikametgahı varsa, bu kişi kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya kişinin Akit Devletlerden hiçbirinde daimi olarak kalabileceği bir ikametgahı yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği yerin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Akit Devlette de kalmayı adet edindiği bir yer varsa veya Akit Devletlerden hiçbirinde böyle bir yer söz konusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Kişinin Akit Devletlerin her ikisininin de vatandaşı olması veya hiçbirinin vatandaşı olmaması halinde sorun, Akit Devletlerin yetkili makamlarının karşılıklı anlaşmasıyla çözümlenecektir.

3. 1 inci fıkra dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, kanuni (yasal) merkezinin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir.

Madde 5 İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" deyimini, bir işletmenin ticari faaliyetlerinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir. Bu fıkrada belirtilen sabit yer, belirgin bir mahalde, belirli bir devamlılık unsuru arzeden herhangi bir yeri ifade eder.

2. "İşyeri" deyimini özellikle şunları kapsamına alır :

a) Sevk ve idare yeri;

b) Şube;

c) Satış yeri;

d) Büro;

e) Fabrika;

f) Atelye;

g) Doğal kaynakların elde edilmesine yarayan yer;

h) 6 (altı) ayı aşan bir süre devam eden inşaat, yapım, onarım, montaj şantiyesi veya projesi. Bu sürenin hesabında, faaliyetin gerçekleştirileceği Akit Devlette planlama bürolarının veya şantiyelerin kurulması gibi her türlü hazırlık faaliyeti, işe başlandığının göstergesi olarak kabul edilir ve iş tamamlanıncaya kadar geçen süreler dikkate alınır.

Ancak bu bendin uygulaması yönünden, bir Akit Devlette gerçekleştirilen inşaat, yapım, onarım, montaj şantiyeleri ile projelerinin, diğer Akit Devlet bütçesinden yardım şeklinde finanse edilmesi ve bu şantiye veya projelerin bu diğer Akit Devletin (finansmanı sağlayan Devletin) bir işletmesi tarafından gerçekleştirilmesi halinde, bu faaliyetler 6 (altı) ayı aşan bir süre devam etse dahi, ilk bahsedilen Akit Devlette (işin bilfiil icra edildiği Devlette) bir işyeri oluşturmaz. Söz konusu işletmelere taahhütte bulunan diğer işletmeler (taşaronlar) bu paragraf kapsamına dahil değildir.

3. Bu maddenin daha önceki hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, "işyeri" deyiminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir :

a) İşletme olanaklarının sadece malların veya emtianın depolanması, sevk edilmesi veya teşhiri amacıyla kullanılması;

b) İşletmeye ait mal ve emtia stoklarının sadece depolama, sevk edilme veya teşhir amacıyla elde tutulması;

c) İşletmeye ait mal ve emtia stoklarının sadece bir başka işletmeye işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşle ilgili sabit bir yerin sadece işletmeye mal veya emtia satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşle ilgili sabit bir yerin işletme için sadece hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması;

f) İşle ilgili sabit bir yerin sadece, a) ile e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması. Ancak, bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda oluşan toplu faaliyetin, hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

4. Bir işletme, bir Akit Devletteki faaliyetlerini sadece, kendi işlerini olağan şekilde sürdüren bir acente, bir gemi komisyon acentası; veya bağımsız statüde diğer herhangi bir aracı vasıtasıyla yürüttüğü için, o Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

5. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarına bakılmaksızın -4 üncü fıkrada bahsedilen bağımsız niteliğe sahip acenta dışındaki- bir Akit Devlet mukimi bir kişi, diğer Akit Devlet mukimi bir kişiye yazılı veya sözlü bir hizmet veya vekalet akdi ile bağlı olup, onun nam ve hesabına muayyen veya gayrimuayyen bir müddetle ticari muameleler yapmaya yetkili bulunur ve bulunduğu Akit Devlette bu yetkisini, diğer Akit Devletteki temsil edilen adına mutaden kutlanırsa, temsil edilen, temsil edenin gerçekleştirdiği işlemler dolayısıyla ilk bahsedilen Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

Ancak, temsil edenin işe ilişkin sabit bir yerden yürüttüğü faaliyetlerin, sadece bu maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilenlerin bir veya birkaçından ibaret olması halinde, işe ilişkin söz konusu sabit yer, anılan fıkra hükümleri uyarınca herhangi bir işyeri

oluşturmayacaktır.

6. Bir Akit Devletin mukimi olan bir kurum, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla veya diğer herhangi bir şekilde ticari faaliyette bulunan bir kurum ile sermaye veya yönetim ilişkisi içinde olursa, bu şirketlerden herbiri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğeri Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan, tarım ve ormancılık dahil, elde ettiği gelir, gayrimenkulün bulunduğu bu diğeri Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "gayrimenkul varlık" deyimini, gayrimenkulün bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacak ve deyim, her halükarda :

a) Gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları;

b) Tarım ve Ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları;

c) Her çeşit dalyanları;

d) Özel hukukun uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları;

e) Gayrimenkul intifa haklarını; ve

f) Doğal kaynakların işletme hakkından veya işletilmesinden doğan sabit veya değışken ödemeler üstündeki hakları kapsayacak; ancak deniz, hava ve kara nakil vasıtaları gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. Bu maddenin 1 nci fıkrası, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğeri herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. Bir işletmenin gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de bu maddenin 1 inci ve 3 üncü fıkraları uygulanacaktır.

5. Bu maddenin amaçları bakımından, vakıf gelirlerinden hizmet karşılığı olmayarak alınan hisseler ile gelirler, gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir addolunur.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet işletmesine ait kazanç, sözkonusu işletme diğeri Akit Devlette yeralan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, sadece ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak, işletmenin diğeri Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunması halinde kazanç, bu diğeri Devlette, işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet işletmesi diğeri Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu, bu işyerine her iki Akit Devlette de , eğer bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan tamamen ayrı ve bağımsız bir işletme olsaydı ve işyerini oluşturduğu işletmeden tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek idiyse, böyle bir kazanç atfedilecektir.

3. a) İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette bu işyerinin kazançlarının elde edilmesi amacı ile yapılan giderlere ilâveten bu işyerinin bulunduğu Devletten başka bir yerde yapılan yönetim ve genel idare giderlerinin de işyerinin faaliyetlerine isabet eden makul bir miktarının indirilmesine müsaade edilecektir.

Ancak, işyeri tarafından işletmenin ana merkezine veya diğeri herhangi bir şubesine :

(i) İhtira beratlarının, telif, imtiyaz, patent veya diğeri hakların kullanılması karşılığında gayri maddi hak bedeli, ücret veya diğeri benzeri ödemelerin yapılması;

(ii) Verilen hizmet veya yönetim karşılığında komisyon ödenmesi;

(iii) Bankacılık işletmeleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç olarak verilen paralar karşılığında faiz ödenmesi halinde (gerçekten yapılan giderlerin geri ödenmesi durumları hariç), bunların gider olarak indirilmesine müsaade edilmeyecektir.

b) Yönetim ve genel idare giderlerinden işyerine isabet eden makul miktarın hesaplanmasında aşağıdaki yöntemlerden biri uygulanacaktır :

(i) İşletme tarafından işyerine atfen yapılan giderlerle ilgili tutulan muhasebe kayıtlarındaki miktar;

- (ii) İşletmenin toplam işletme sermayesi ile işyerinin işletme sermayesi arasındaki oran;
(iii) İşletmenin toplam hasılatı (cirosu) ile işyerinin hasılatı (cirosu) arasındaki oran.

Ancak, yukarıdaki yöntemlerden herhangi birinin uygulanması sonucu saptanacak gider miktarı, işyerinin toplam hasılatının % 5'ini geçemez.

İndirilecek miktarın hesaplanması için uygulanacak yöntemin seçimi bir defaya mahsus olmak üzere yapılır ve bu yöntem değiştirilemez.

4. Bir Akit Devletteki işyerinin, diğer Akit Devletteki işletme adına sadece mal veya emtia alımında bulunması halinde, bu işyerine bu faaliyeti dolayısıyla herhangi bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, ilgili madde hükümlerinin uygulanması, bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8 **DENİZ, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI**

1. Bir Akit Devlet işletmesi tarafından, hava ve kara ulaştırma vasıtalarının uluslararası trafikte işletilmesinden sağlanan kazançlar, sadece bu Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet işletmesinin uluslararası trafik kapsamına giren türden bir gemi işletmeciliğinde bulunması dolayısıyla diğer Akit Devlette elde ettiği kazanç, bu diğer Devlette ve bu diğer Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilir; ancak bu diğer Devlette sözkonusu gelir üzerinden alınacak vergi, hesaplanan verginin yüzde ellisine eşit bir miktarda indirilecektir,

3. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkraları aynı zamanda, bir ortaklık, bir bağlı işletme veya bir uluslararası acentaya iştirakten sağlanan kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9 **BAĞIMLI İŞLETMELER**

1. a) Bir Akit Devlet Kurumunun :

(i) Aralarında dolaylı veya dolaysız bir şirket ilişkisi bulunan diğer Akit Devlet işletmesinden veya

(ii) Devamlı ve sıkı bir ekonomik ilişkide bulunduğu diğer Akit Devlet mukimi gerçek ve tüzel kişilerden yaptığı istikrazlar, bu kurumda devamlı olarak kullanıldığında ve bu istikrazlarla kurumun öz sermayesi arasındaki oran, benzeri kurumlarınkine nazaran belirgin bir fazlalık gösterdiğinde, bu istikrazlar örtülü sermaye sayılır ve bu örtülü sermaye üzerinden ödenen faizler tümüyle bu kurumun kazancına eklenip, vergilendirilebilir.

b) Bunun yanısıra, bu kurum, diğer Akit Devlet mukimi olan kendi ortakları, ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek ve tüzel kişiler, idaresi, denetimi ve sermayesi bakımlarından dolaylı veya dolaysız olarak bağlı bulunduğu veya nüfuzu altında bulundurduğu gerçek ve tüzel kişiler ile olan ilişkilerinde, emsaline göre göze çaracak derecede:

(i) Yüksek veya düşük fiyatlar veya bedeller üzerinden yahut bedelsiz olarak alım, satım, imalat, inşaat muamelelerinde ve hizmet ilişkilerinde bulunduğu anda;

(ii) Yüksek veya düşük bedeller üzerinden kiralama veya kiraya verme muamelelerinde bulunduğu anda;

(iii) Yüksek veya düşük faiz ve komisyonlarla ödünç para alıp verdiğinde veya

(iv) Ortaklarından veya bunların eşleri ile usul ve furuundan ve üçüncü dereceye kadar (dahil) kan ve sihri hısımlarından kurumun yönetim kurulu başkan ve üyesi, müdürü veya yüksek memuru durumunda bulunanlara emsaline göre göze çaracak derecede yüksek aylık, ikramiye, ücret verdiğinde veya benzeri ödemelerde bulunduğu anda,

bu ilişkiler ve işlemler dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, kurumun kazancına eklenip, vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlette, bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen örtülü sermaye veya örtülü kazanç uygulamaları dolayısıyla bir matrah artırımına gidildiğinde, buna bağlı olarak diğer Akit Devlette yapılması gereken matrah indirimi için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Bir Akit Devletin, kendinde mukim olan bir bağımlı işletmede, örtülü sermaye veya örtülü kazanç uygulaması dolayısıyla artırdığı matrah kısmı, daha önce, diğer Akit Devlette bulunan bağımlı bir işletme tarafından kazanç olarak beyan edilmiş olmalıdır,

b) Matrah indirimini yapacak diğer Akit Devlet, matrah artırımında bulunan Akit Devlette yapılan söz konusu düzenlemenin haklı olduğu kanaatine varmalıdır.

Diğer Akit Devletçe, matrah indirimine ilişkin söz konusu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde

bulundurulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirine danışacaklardır.

Madde 10 TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir kurum tarafından diğer Akit Devlet mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir,
2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, ödemeyi yapan kurumun mukimi olduğu Devletçe de kendi mevzuatına göre vergilendirilebilir; ancak kendisine ödemedede bulunulan kişi temettünün gerçek lehdarı ise bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:
  - a) Temettü elde eden, temettü ödeyen kurumun sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir kurum ise (ortaklıklar hariç), gayrisafi temettü tutarının yüzde 15'i;
  - b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 20'si.
3. Bu maddede kullanılan "temettü" deyimini, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra dağıtımını yapan kurumun mukimi olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer kurum haklarından elde edilen gelirleri kapsar. Yatırım fonu ve yatırım ortaklıklarından sağlanan gelirler de bu terimin kapsamına girer.
4. Bir Akit Devlet kurumu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu anda, bu işyerinin bulunduğu Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden 2 nci fıkra gereğince de vergilendirilebilir.
5. Bir Akit Devlet mukimi olan gerçek temettü lehdarı kişi veya kurum, temettüyü ödeyen kurumun mukim olarak bulunduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyet icra ederse veya bir Türkiye mukimi Kuzey Kıbrıs'ta bulunan bir işyerinde serbest meslek faaliyeti icra ederse ve sözkonusu temettü elde edilmiş olayı ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 11 FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devlet mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.
  2. Bununla beraber, bu faiz doğduğu Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak kendisine ödemedede bulunan kişinin faizin gerçek lehdarı olması halinde, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.
  3. Bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine bakılmaksızın:
    - a) Kuzey Kıbrıs'ta doğan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ödenen faizler, Kuzey Kıbrıs vergisinden istisna edilecektir;
    - b) Türkiye'de doğan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetine veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet Merkez Bankasına ödenen faizler Türk vergisinden istisna edilecektir.
    - c) Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının, gerek Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinden, gerekse merkez kaynaklarından temin ettiği paralardan doğrudan veya Kuzey Kıbrıs'taki şubeleri vasıtasıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetine açmış olduğu krediler dolayısıyla bu banka tarafından elde edilen faizler Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde vergilendirilmeyecektir.
- Bu faizlerle ilgili giderler de Kuzey Kıbrıs'ta faaliyet gösteren Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Şubelerinin kazancından indirilmeyecektir.
4. Bu maddede kullanılan "faiz" deyimini, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya kazancı paylaşma hakkını tanımın tanınmasın, devlet tahvillerinden, tahvillerden veya bonolardan ve her nevi alaktan doğan gelir ile bu gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer gelirleri de kapsar.
  5. Bir Akit Devlet mukimi olan gerçek faiz lehdarı kişi veya kurum, faizin doğduğu diğer Akit Devlette bulunan bir işyerinde ticari faaliyet icra ederse veya bir Türkiye mukimi Kuzey Kıbrıs'ta bulunan bir işyerinde serbest meslek faaliyeti icra ederse ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.
  6. Bir Akit Devletin kendisi, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette doğduğu kabul olunacaktır.

Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, mukim olsun ya da olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden kaynaklandığında, sözkonusu faizin işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen düşük miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12 **GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ**

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.
2. Bununla beraber, bahse konu gayrimaddi hak bedelleri doğdukları Akit Devlette ve o Devletin vergi mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak kendisine ödemede bulunulan kişi veya kurumun gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı olması halinde, bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.
3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" deyiimi, sinema filimleri, radyo-televizyon yayınlarında kullanılan filimler ve bantlar dahil olmak üzere edebî, artistik, bilimsel her nevi telif hakkının veya her nevi patentin, alamenti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı ile sınai, ticari, bilimsel teçhizatın veya sınai, ticari bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelleri kapsar.
4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı kişi veya kurum bu bedelin doğduğu diğer Akit Devlette bulunan bir işyerinde ticari faaliyet icra ederse veya bir Türkiye mukimi Kuzey Kıbrıs'ta bulunan bir işyerinde serbest meslek faaliyeti icra ederse ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkrası hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.
5. Bir Akit Devletin kendisi, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Devlette doğmuş olduğu kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, mukim olsun ya da olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve bu gayrimaddi hak bedeli bu işyerinden kaynaklandığında, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin işyerinin bulunduğu Devlette doğmuş olduğu kabul olunacaktır.
6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilâve ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilebilecektir.

Madde 13 **SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI**

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 nci maddede tanımlanan bir gayrimenkul varlığın elden çıkarılmasından elde edilen kazanç, gayrimenkul varlığın bulunduğu Devlette vergilendirilebilir.
2. Bir Akit Devlet işletmesinin diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı bir işyerine ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin (yalnız veya tüm işletme ile birlikte) elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.
3. Uluslararası trafikte işletilen deniz, hava ve kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca bu işletmenin kanuni (yasal) merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.
4. Bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü fıkralarında değinilenler dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, diğer Akit Devlette doğan ve bundan bir önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, alış ve satış arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilecektir.

Madde 14 **SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ**

1. a) Bir Akit Devlet mukiminin icra ettiği serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, sadece mukimi olduğu Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak, söz konusu faaliyetler diğer Akit Devlette icra edilirse, buradan elde edilen gelir, aşağıdaki hususlardan birinin gerçekleşmesi halinde, bu diğer Devlette de vergilendirilebilir :

i) Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette, faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği bir işyerine sahip olması veya,

ii) Söz konusu faaliyetlerin, bir Akit Devlet mukimince diğer Akit Devlette, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, bir veya birkaç seferde, toplam 183 gün veya daha fazla icra edilmesi.

Böyle bir durumda, olayına göre, ya sadece söz konusu işyerine atfedilebilen gelir, veya sadece bu diğer Devlette faaliyette bulunulan süre içinde elde edilen gelir, faaliyetin icra edildiği Devlette vergilendirilebilir.

b) Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinin süresi 183 günün altında kalırsa, bu takdirde diğer Akit Devlet, söz konusu mukimin serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği kazancı, hasılatın %5'ini aşmamak üzere, vergilendirilebilir.

Bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının h) bendinde bahsedilen montaj faaliyetleri de bu fıkra hükümlerine göre vergilendirilir.

2. Bir Akit Devlette gerçekleştirilen ve bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının h) bendinin ikinci paragrafında bahsedilip, diğer Akit Devlet Hükümetince yardım şeklinde finansmanı sağlanan inşaat, yapım, onarım, montaj şantiyeleri veya projeleri dolayısıyla, bu diğer Akit Devlet mukimlerinin ilk bahsedilen Akit Devlette (işin bilfiil icra edildiği Devlette) icra ettikleri serbest meslek faaliyetlerinden elde ettikleri gelir, yalnızca diğer Akit Devlette (finansmanı sağlayan Devlette) vergilendirilebilecektir. Bu faaliyetlerden elde edilen gelirler üzerinden ilk bahsedilen Devlette tevkifat suretiyle dahi vergi alınmaz.

Ancak, serbest meslek faaliyetinde bulunan sözkonusu gerçek kişi ve kurumlara serbest meslek işi yapan diğer gerçek kişi ve kurumlar bu fıkra kapsamına dahil değildir.

3. Bu maddenin amaçları bakımından "serbest meslek faaliyetleri" deyimini, bir işverene bağımlı olmaksızın ve sermayeden çok kişisel emek ile mesleki bilgi, beceri ve hizmete dayanan bağımsız meslek faaliyetlerini ifade eder.

4. Bu maddenin amaçları bakımından "işyeri" deyimini, bir kişinin serbest meslek faaliyetinin kısmen veya tamamen yürütüldüğü, serbest mesleğe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir. Sabit yer, belirgin bir mahalde, belirli bir devamlılık unsuru arzeden herhangi bir yeri ifade eder.

Madde 15 ÜCRETLER

1. Bu Anlaşmanın 16 ncı, 18 inci, 19 uncu ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, sadece mukimi olduğu Devlette vergilendirilebilecektir. Ancak, sözkonusu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir, aşağıdaki hususlardan herhangi birinin gerçekleşmesi halinde, diğer Devlette de vergilendirilebilir :

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Devlette bir takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde 183 günü aşmak üzere kalırsa veya

b) Ödeme, bu diğer Akit Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa veya

c) Ödeme, herhangi bir işverenin diğer Devlette sahip olduğu ve bu Anlaşmanın 5 inci maddesinde tanımlanan nitelikte bir işyerinden yapılırsa.

2. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikle işletilen deniz, hava veya kara nakil vasıtalarında ifa edilen hizmetler dolayısıyla elde edilen gelir, teşebbüsün kanuni (yasal) merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bu maddenin uygulanması yönünden, 5 inci maddenin 2 nci fıkrasının h) bendinin ikinci paragrafında yer alan özel hükümler nedeniyle bir şantiye veya projenin işyeri oluşturulmaması, bu faaliyetler çerçevesinde ifa edilen hizmetler dolayısıyla hizmetlilere sağlanan ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatlerin, hizmetin ifa edildiği Akit Devlette vergilendirilmesini herhangi bir şekilde etkilemeyecektir.

Ancak, 5 inci maddenin 2 nci fıkrasının h) bendine göre, sözkonusu şantiye veya projenin altı aydan daha kısa sürmesi halinde, bu faaliyetler bir işyeri oluşturmayacak ve bu şantiye veya projelerde ifa edilen hizmetler dolayısıyla vergilendirme, bu maddenin 1 inci fıkrasına göre yürütülecektir.

Madde 16

DİREKTÖRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlet mukimi olan bir kurumun yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği huzur hakkı ödeneği, prim, ikramiye ve diğer benzeri ödenekler, ödemeyi yapan kurumun mukim olduğu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17 SANATÇI VE SPORCULAR

1. Bu Anlaşmanın 14 üncü ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalımsızın, bir Akit Devlet mukimi olan ve tiyatro, sinema, radyo ve televizyon artistliği yapan veya müzisyen olarak çalışan veya kişisel yeteneklerini kullanarak halkı eğlendiren sanatçıların ve bunun yanısıra sporcuların diğer Akit Devlette icra ettikleri bu nitelikteki faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerden doğan gelir kendisine değil de bir başkasına yönelirse bu gelir, 7 nci, 14 üncü ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalımsızın sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Sanatçı ve sporcuların bir Akit Devlette icra ettikleri faaliyetlerden dolayı elde ettikleri gelire, bu Devlete yapılan söz konusu ziyaretin diğer Akit Devletin veya bir mahalli idaresinin kamusal fonlarından tamamen desteklenmesi halinde, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkrası hükümleri uygulanmayacaktır.

Madde 18 EMEKLİ ÖDENEKLERİ

Bu Anlaşmanın 19 uncu maddesinin 1 inci fıkrası saklı kalmak üzere :

- Geçmiş hizmetlerin karşılığında ödenen emekli maaşları ile sağlanan diğer benzeri menfaatler;
- Akit Devletlerden herhangi birinin sosyal güvenlik sistemi çerçevesinde yapılan her türlü ödemeler ile
- Diğer düzenli ödemeler;

sadece kendisine ödemedede bulunulan kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir.

Bu madde amaçları bakımından, "düzenli ödeme" deyimini, para ve parayla ölçülebilir menfaatler karşılığında, tam ve yeterli ödemedede bulunma taahhüdü altında, ömür boyu veya belirli veya belirlenebilir bir süre, belirli zamanlarda, düzenli olarak ödenecek olan belli bir meblağı ifade eder.

Madde 19 KAMU HİZMETLERİ

1. Bir Akit Devlete veya ona ait bir mahalli idareye bir kamu görevi dolayısıyla bir gerçek kişi tarafından ifa edilen veya edilmiş olan hizmetler karşılığında, bu Akit Devlet veya mahalli idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan yapılan ödemeler ve sağlanan menfaatler (emekli maaşları dahil), sadece bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bu maddenin 1 İnci fıkrasına bakılmaksızın, bir Akit Devletin kendisi veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ödemelere, sağlanan menfaatlere ve emekli maaşlarına 15 inci, 16 ncı ve 18 inci maddelerin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20 ARAŞTIRMACI, ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE STAJYERLER

1. Bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette sadece öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere, geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak için, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, öğrenim süresince bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bir Akit Devlet vatandaşı olup, diğer Akit Devlette sadece öğretim ve bilimsel araştırma yapmak amacıyla bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesinin öğretim veya araştırma karşılığında, iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan sağladığı paralar, bu diğer Devlette vergiden istisna edilecektir.

3. Bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette öğrenim veya stajda bulunan bir öğrenci veya stajyerin :

- Bir vakıf kuruluşu, eğitim kurumu veya devletlerarası teknik yardımlaşma programından geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak üzere aldığı burs, bağış, tahsisat ve benzeri paralar ile

b) Öğrenimi veya mesleğiyle ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak şekilde ifa ettiği hizmetlerden elde ettiği ücretler,

bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21 DİĞER GELİRLER

1. Akit Devletlerden birinin bir mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, sadece bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bu Anlaşmanın 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, Akit Devletlerden birinin bir mukiminin diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya serbest meslek faaliyetinde bulunması ve sözkonusu işyeri ile geliri doğuran hak veya varlık arasında önemli bir bağ olması halinde, söz konusu gelire bu maddenin 1 inci fıkrası uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 22 ÇİFTE VERGİLENDİRMEİNİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir :

a) Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşmanın kuralları uyarınca Kuzey Kıbrıs'ta vergilendirilebilen ve bu fıkranın c) bendi dışında kalan bir gelir elde ettiğinde, söz konusu gelir, Türkiye'de gelir üzerinden alınan her türlü vergiden istisna edilecektir. Ancak, bu mukimin geri kalan geliri üzerinden müterakki tarifeye göre Türkiye'de ödeyeceği verginin hesabında sözkonusu istisna gelir, sanki istisnaya tabi değilmiş gibi dikkate alınacaktır.

b) Bu fıkranın c) bendi hükümlerine bakılmaksızın Türkiye Cumhuriyeti mukimi bir kurum, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti mukimi bir kurumdan elde etmiş olduğu temettüleri dolayısıyla Türkiye'de vergilendirilmeyecektir.

Ancak bu hükmün uygulanabilmesi için Türkiye'de mukim kurumlar arasında elde edilen temettülerin Türkiye'de kurumlar vergisine tabi tutulmaması şarttır.

c) Türkiye, bir mukiminin, bu Anlaşmanın 8 inci maddesinin 2 nci fıkrası, 10 uncu, 11 inci ve 12 nci maddeleri ile 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası uyarınca Kuzey Kıbrıs'ta vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, Kuzey Kıbrıs'ta söz konusu gelir üzerinden ödenen vergiyi, Türkiye'de tarh edilen verginin Kuzey Kıbrıs'ta elde edilen gelire isabet eden kısmından mahsup edecektir. Ancak, Kuzey Kıbrıs'ta ödenen verginin Türkiye'de ödenmesi gereken vergiden fazla olması halinde, aradaki fark dikkate alınmayacaktır.

2. Kuzey Kıbrıs mukimleri için çifte vergilendirme ajandaki şekilde önlenecektir:

Kuzey Kıbrıs, bir mukiminin Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, Türkiye'de söz konusu gelir üzerinden ödenen vergiyi, Kuzey Kıbrıs'ta tarh edilen benzeri verginin Türkiye'de elde edilen gelire isabet eden kısmından mahsup edecektir. Ancak, Türkiye'de ödenen verginin Kuzey Kıbrıs'ta ödenmesi gereken vergiden fazla olması halinde, aradaki fark dikkate alınmayacaktır.

Madde 23 AYRIM YAPILMAMASI

1) Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2) Bu Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet işletmesinin diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten herhangi bir işletmesine göre daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacaktır.

3) Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen işletmeleri, ilk bahsedilen Devlette, benzeri işletmelerin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4) Bu Anlaşmanın 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası, 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrası, 11 inci maddesinin 7 nci fıkrası ve 12 nci maddesinin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı durumlar hariç olmak üzere, bir Akit Devlet işletmesinin vergiye tabi kazancı belirlenirken, bu işletmenin diğer Akit Devletin bir mukimine yaptığı faiz, gayrimaddi hak bedeli şeklindeki ödemelerle diğer benzeri ödemeler, bu ödemeler sanki ilk bahsedilen Devletin herhangi bir mukimine yapılmış gibi aynı şekilde indirilebilecektir.

Bu fıkra hükümlerinin uygulanabilmesi için, gerektiğinde bu Anlaşmanın 24 üncü maddesinde belirtilen hükümlere başvurulacaktır.

5) Bu hükümler, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi ve ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

Madde 24 **KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ**

1) Bir Akit Devlet mukimi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edilebilir. Bu kişinin durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, o zaman vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına başvurabilir.

2) Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3) Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Aynı zamanda, bu Anlaşmada çözüme kavuşturulamamış durumlardan kaynaklanan çifte vergilemenin ortadan kaldırılması için birbirlerine danışabilirler.

4) Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Akit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir komisyonda yürütülebilir.

Madde 25 **BİLGİ DEĞİŞİMİ**

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri, bunun yanı sıra bu Anlaşmayla uyumsuzluk göstermediği sürece, bu Anlaşma kapsamına giren vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için ve bu vergilerle ilgili olarak doğabilecek kayıpların önlenmesi ve önleyici mevzuat hükümlerinin uygulanabilmesi amacıyla gerekli görecekları bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin ve bunlara ilişkin cezaların tahakkuk, tahsil ve cebri icrasıyla uğraşan veya bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli olan kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası, hiçbir surette Akit Devletlerden birini :

- a) Kendinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari alışkanlıklarına uymayacak idari önlemler alma;
- b) Kendinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
- c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 26 **İDARİ YARDIMLAŞMA**

1) Akit Devletler, 2 nci madde kapsamına giren vergilerin asıllarının, zamlarının, eklerinin, faizlerinin, giderlerinin ve ceza hukuku sınırlarına girmeyen para cezalarının tebliğ ve tahsili amacıyla karşılıklı yardımlaşmayı taahhüt ederler.

2) Bir Akit Devletin yetkili makamının talebi üzerine diğer Akit Devletin yetkili makamı, kendi Devletinde yukarıda bahsedilen vergilerin tebliğ ve tahsiline uygulanan mevzuat hükümlerini dikkate almak suretiyle birinci fıkrada belirtilen ve ilk Devlette tahsil edilebilir hale gelmiş olan kamu alacaklarının tebliğini ve tahsilini sağlayacaktır. Bu alacaklar, kendisinden talepte bulunulan Devlette hiçbir öncelik kazanmayacak ve bu Devlet, talepte bulunan Devletin mevzuatının müsaade etmediği hiçbir icrai tedbiri alma yükümlülüğü altında tutulmayacaktır.

3) Bu maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen talepler, icrai belgelerin resmi bir örneği ile desteklenecek ve eğer gerekiyorsa ilam mahiyetindeki mahkeme kararının resmi bir örneği de eklenecektir.

4) Bir Akit Devletin yetkili makamı, haklarını güvence altına almak amacıyla, henüz itiraz yolu açık bulunan kamu alacakları için de, diğer Akit Devletin yetkili makamına başvurup, bu diğer Devletin mevzuatında öngörülen koruma tedbirlerinin

alınmasını isteyebilir; bu tedbirler için duruma göre de bu maddenin 1 inci, 2 nci ve 3 üncü fıkrası hükümleri uygulanabilir.

5) Bu Anlaşmanın 25 inci maddesinin 1 inci fıkrası, kendisinden talepte bulunulan Devletin yetkili makamına, bu maddenin bundan önceki fıkralarının uygulanması dolayısıyla sunulan bütün bilgilere de aynen uygulanacaktır.

6) Akit Devletler, kendi vergi kanunlarının uygulanması yönünden yaptıkları vergi incelemesi dolayısıyla, her zaman için, diğer Akit Devletten, bu diğer Devlet sınırları içinde gerçekleştirilen iktisadi faaliyetleri incelemeye tabi tutma talebinde bulunabilirler. Bu diğer Akit Devlet, bu talebi imkanları ölçüsünde en kısa zamanda yerine getirmek için gerekli her türlü tedbiri alır. Gereğinde, bu inceleme her iki Devletin vergi inceleme elemanlarının işbirliği halinde yürütülür.

7) Bir Akit Devletin diğer Akit Devlette hizmet ifa eden vatandaşları, vergi sorunlarının halli için, kendi Devletlerinin bu hususta yetkili makamının bu diğer Devlete gönderdiği memurların yardımına başvurabilir. Bu makam ve memurların yetki ve sorumlulukları, bu diğer Devletteki benzeri makam ve memurların yetki ve sorumluluklarına ilişkin hukuki düzenlemelere göre belirlenir.

Madde 27

DİPLOMATLAR VE KONSOLOSLUK MENSUPLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomatlar ve konsolosluk mensuplarının, devletler hukukunun genel kuralları, özel anlaşma veya Akit Devletlerdeki diplomatik haklara ilişkin mevzuat kuralları uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 28

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1) Akit Devletlerden herbiri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğerine bildirecektir. Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2) Anlaşma hükümleri, Türkiye ve Kuzey Kıbrıs'ta, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere uygulanacaktır.

3) Bu Anlaşma, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkrası hükümlerine bağlı kalınmaksızın, bu Anlaşmanın 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasının h) bendinin ikinci paragrafı, 11 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının c) bendi ve 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrası gereğince, bir Akit Devlette vergilendirilmeyecek olan kazanç ve iratlar hakkında 1/1/1987 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemleri için yürürlüğe girer ve hüküm ifade eder. Aynı zamanda, 1/1/1987 tarihine kadar ilk bahsedilen Akit Devlette elde edilen bu tür kazanç ve iratlar üzerinden, bu Akit Devlete geçmişte borçlanılan, fakat 1/1/1987 tarihine kadar henüz bu Devlete ödenmemiş olan vergiler için de aynı tarihte yürürlüğe girer ve hüküm ifade eder.

Madde 29

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden biri tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden biri Anlaşmayı, her takvim yılının bitiminden en az altı ay önce diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi vermek suretiyle feshedebilir.

Bu durumda Anlaşma, fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, iki Devletin tam yetkili temsilcileri, bu Anlaşmayı imzaladılar.

Bu Anlaşma iki nüsha olarak Lefkoşe'de, 22/12/1987 tarihinde düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ ADINA